

ՊԱՅՄԱՆՔ

Հարկան դրձիկ. Պաշտոն համար 180 շէ
» Գաւառաց » 160 »
» Օտար երկիրներու » 180 »
Վերցմանայի Գրքայի » 75 »
» Գաւառաց » 80 »
Խաւարանիւր թերթի դրձիկ 60 փեր
Դրանուցման տարի մէկ անգամի հա-
մար 2 դրձիկ, երկու անգամի հա-
մար 60 փարոյ, տարեկան անգամնե-
րու համար 40 փարոյ :

Լ Բ Ա Գ Ի Բ

ԲԱՆԱԿԱՆ ԱՊՊԱՅԻՆ ԲԱՆԱԿԱՆ ԵՒ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ

ԲԱՆԱԿԱՆ ԱՊՊԱՅԻՆ

Ահա վերադառնալու համար — Գրքայի-
նական զորքերը փարկի առջեւ հա-
մար Գաղղոյի հատարակալաւորութիւ-
նը իր սաւաննեւ պատրաստ ունեցած
գրքի մէջ ըստ զորութիւնը փարկի
մէջ գտնուող, հար զինակալու-
թիւն մ'ընելու պատրաստուած է, եւ
ամեն հաւանականութեանց նայելով,
երեսիցիւր չափի կարենան, առանց
ստորագրելի կարուսանք ընելու փա-
րկի պարտաւորութիւն մտնանալ :

Վերջին լուրերուն նայելով, Բրու-
սո — Գրքայի ընդհանուր մի զորաւորանակով
հասած են փարկի առջեւ, որք առ-
նուազն 40-ական հազարէն 320 հազար
մարդ ըսել են իրենց մնացեալ զոր-
քերը որք թերեւս նոյնպիսի մի կը
հասնին, Սիբիրացիք, Մէքի, Թուրքի,
Պարսկացիք եւ ուրիշ զին անձնա-
տուր չափած ամեն քաղաքներու եւ
երկրներու հետ կ'ապրեն, եւ մինչեւ
որ դանձը մանուկներ Մէքի չառնու-
նէն կրնար Գաղղոյի ուրիշ կողմերն
անցնել, ըսել է որ եթէ պաշտօնաւոր-
քերը քանակը եւ մանաւանդ Մէք քա-
նի մը չարթի գիմանան, Գաղղիա-
ցիք ժամանակ կ'ունենան արեւմու-
տան եւ հարաւային դաւառաց մէջ
իրենց զորութիւնը կազմելու իսկ ե-
թէ չկրնան գիմանալ, եւ Պարկի ալ
զիշ օրէն իր բանակին անձնատուր
ըլլալու հարկադրելու Բրուսո — Գրքայի-
նական զորքի կէտը փարկի հետ ըզ-
րադած ժամանակ, միւս կէտն ալ Մէ-
քի եւ ուրիշ երկրներէ պաշտօնաւոր-
քերը կազմելու հաւանականութիւնը
կարգաւորելու եւ զէնքերն հար ըզ-
րադած ժամանակ, երկրին մէջ ծա-
յի միւսը ըստ քաղաքներն ու գե-
ղերը գէնընկէց ընելով, իրենց հետ
կ'առնու- մարդ եւ միջոց չեն թողու-
նէն քիտի թէ փարկի ալ այն ստեն
որչաւի ժամանակ կրնայ գիմանալ,
երբոր ամեն կողմէ պաշտօնաւոր եւ հա-
ղաւորակցութիւնները ըզրադած կարին
Ուրիշ բան է եթէ փարկի պա-
րտաւորութիւն, ու բերդերուն օգնու-
թիւն մը Գաղղիացիք ու ժգին յարձա-
կաններ ընելով, Բրուսո — Գրքայի-
նական ստապիկ չարդեր տան, եւ այս
կերպով անոնց զորութիւնը տկարացը-
նեն :

Ուրիշ բան է քարշառը եթէ Ա-
րեւմտան եւ հարաւային դաւա-
ռաց մէջ նոր զորաւորանակներ կազմե-
լով միահամուռ եւ մասնական յար-
ձականք ընեն թշնամեաց վրայ,
եւ քանոնք անդադար տեղէ տեղ փո-
քնելով, յոգնեցնեն, պարտաւորեցնեն,
եւ անոնց զորութիւնը մաշեցնելով ի
վերջոյ խորտակեն :

Այս երկու հաւանականութիւննե-
րը կան հիմա Գաղղիացիք եւ Բրու-
սոյիցի ու զին 3 հազարէն 9-ը կը կա-

տարուի խոյն ասոնց 9-ը ալ ըլլայ
մինչեւ հիմա զո՞հ դաճած քանի մը
հարկաւ հազար մարդկային անմեղ
կենաց վնաս նոյնպիսի եւ թերեւս շատ
աւելի զոհեր, յիտի բարդին, անակա-
ւին բերանոր լիւրեանքներ, սուգի, ու
միտի մէջ պիտի նստին, թշուառ-
թեան անդունդը դահալի մի եւ Գաղ-
ղիոյ ծաղիկաւ ու գեղեցիկ երկիրնե-
րն անհուն դերեմանի դաշտ եւ աւե-
րակաց չեղմանց տեղի դաւանա :

Իսկ այս ամեն աղետից քաղաքա-
ւորքն, առանց դոնէ իր կեանքը քա-
ւարթեան զոհ տալու քաղաքի բնի-
նեան, զիշ ծանօթի պալատին մէջ
հանդիստ կեննք կը վարէ կ'առնէ կը
լսէ, եւ պարտեցնելուն մէջ խաղա-
ղութեամբ իր սիկարը ծխելով կ'ըսու-
նա :

Անգղիական Թայմս լրագիրն հետեւ-
եալ կարեւոր յայտնութիւնները կրնէ
որովք կրնան մտաւոր մի մէկնալ իր Գաղ-
ղիական բանակին բուն զորութեան
թուիքին վրայ յոյց տրուած են ունե-
ցած մեծ տարբերութիւնն եւ կայսեր
ալ այն պատերազմին մէջ նետուե-
լուն պատճառով թէ եւ ըստ բաւական-
նին պատրաստուած չըլլալ զիտէր :

Այս վերջին տարիներու մէջ
կայսեր յատկացեալ ռոմիլը չէր բա-
ւեր իր տըրունեաց տարապալան
ծախքերուն, իր յառաջ քաշած մար-
դոց չափընք անոնց տարբերութիւնն
եւ մանաւանդ այն դարտի ծառայու-
թեանց դրձիկ յարանակի վարձատրու-
թեան պարտաւորութիւնն իր
հարաւորակց սիկարի ընելու համար
Ուրիշ իրաւն միջոցի չափ քի-
րանք տարեւէ տարի պատերազմի
պաշտօնատան անտուկէն հանուելով
կայսեր կը տրուէր :

Այս դրուութիւնը ծածկելու հա-
մար պատերազմի պաշտօնատան հա-
շիներուն մէջ նորարեմութիւն եւ ուրիշ
գիտութեան հանդիմանեաց գումար-
ներ ցոյց կը տրուէին, որք դնուած
չէին, անկէց զատ զինուորութեան քը-
ւէ ստացել հարուստ երկրաւորաց
զինուորութեան ազատ մնալու եւ ի-
րենց տեղ անկալի ուրիշ մարդ դըր-
ուելու համար զինուորական անտուկին
վճարած դումարներն ինչպէս նաեւ
անոնց տեղ գրուելով մարդոց համար
ըլլալիք ծախսից գումարը կայսեր
զրաւոր կը թաղային :

Այս կերպով զորաց ամեն մէկ
դումարը որ 2000 մարդ ցոյց կը տըր-
ուէին հաշիւներուն մէջ 1500 մարդ-
բաղկացեալ էին, եւ անոնց 500 նե-
րուն ծախքը կայսեր անտուկ կը մոտ-
նէր :

Երբոր կողքն ասկէց քանի մը
ամիս առաջ պարտաւորեցաւ զիտի
ժողովրդեան ձայնին որ սահմանադ-
րական կառավարութիւն կը պահան-
ջէր, զիտեր որ դաւիք օրէնքի ժո-

ղովին մէջ սահմանադրականներուն
թիւն աշխարհ շատ պիտի ըլլար, որ
կայսերականաց մեծագոյն մաս կաղ-
մելով իսկ կարելի չի պիտի ըլլար այս
կառավարութեանց կրեւան երկն
տըրեւոր Ուրիշ մի կրկնութեան մի-
ակ միջոց մը կը մտար վարձելը,
այն էր պատերազմը, Յաջող պա-
տերազմ մը կրնար սահմանադրա-
կան կառավարութիւնը մէկ կողմ ձը-
ղել տալ, եւ եթէ այն հաւաքուր չըլլար
զորոյ եւ պատերազմական միջերաց
պատերազմական վրայ կրնար
ձգուիլ, ինչպէ՞ք մարտաւար կը յա-
տար, որ մինչեւ անգամ սահմանադ-
րութեանը ձեւը բերուած մէկ յաղ-
թութիւն մը միւսաւոր հաշտութիւն
մը կը բերէր, ինչպէ՞ք կայսեր անձ-
նական մտերմութեան հետ ծանօթ էր
այս դադանեաց, ըստ ամեն ալ հաւա-
սարապէս վտանգի մէջ ըլլալով կըզ-
ղային որ կամ չուրին տակը պիտի
իջնէին, կամ երեսը պիտի ըզլային ի-
րենց տիրած հաւ ինչու որ թէ իրենց
եւ թէ անոր համար անպատիւ մը-
նաւու միտի յոյժ, միտի յաղթու-
թեան մը մէջ էր :

Երբոր գլխի կը դոնայ, ըստ-
րադանակներն ալ դողող դողող
կըլլան, կայսեր եւ իր պատերազմի
պաշտօնատան տնտեսն որ իրենց ունե-
նալ կարծած ու մարդոց եւ ոչ միջոց-
ներուն չէին կրնար վտանգի ճիւղին
որ սահմանադրութեան անցնելու համար
պաշտը եւ պատերազմական միջեր կը
որսիւնէին, այս պատճառաւ չըրցան
յառաջ քաշել, եւ այն տըրտալի ձա-
խարդութիւնները վրայ եկան :

Այս պատճառով կը հաղոր-
դեմ ձեղ ինչպէս որ իմացած եմ այն-
պիսի անձերէ որք վարաւորի նետե-
ւէն անցածները զիտեւալու դրոյ մէջ
են, Անոր հաւատարմութիւն կ'աւայ մը-
տացն մէջ տա իրաւութիւնն ալ, որ
կայսեր անձնակոմ կողմնակիցներէն
չառնէր որք պաշտօնի հասած էին, եւ
կայսերութեանն առաջ ընաւ հարաւոր-
թիւն չունէին, յայտնապէս իրենց ամ-
սակներն կրկնապատիւր ծախք կընե-
ին, եւ այսոր ալ կարուածներու մե-
ծամեծ տուններու եւ ուրիշ եկամուտ-
ներու տէր եղած են :

Պատերազմին ներկայ վիճակին ա-
նըստոյդ հաւանականութեանց մէջ
Գաղղիացիք նպատակաւոր կ'ալ մը կար-
որ պատերազմին տըրեանցը վրայ մեծ
տըրեցութիւն կրնայ ունենալ :

Գաղղիա պատերազմին սիկարը բո-
լորովին միտի մնացած էր թէ՛ նիւ-
թագէս եւ թէ՛ բարդապէս, իսկ հի-
մա թէ եւ նիւթագէս դեռ միտի
մնացած կըրելի, բարդապէս միտի
չէ : Եւրոպայի ժողովրդոց ազատամիտ
եւ հաւանականութեան մտերը կայ-
սերական Գաղղիոյ դէմ հակակրու-
թիւն ունէին, ըստ հաւատարմաւոր

ՊԱՅՄԱՆՔ

Դուրս գացած լրագրաց ճանրու
ծախքը թերադրութեան վրայ է :
Կրողոյս վերաբերեալ նամակ
կամ որ եւ ինչ գրութիւն թերադր-
— Տնօրէնին պիտի ուղղուի, Կ. Պո-
լս, Չինիլի խան, Մասիսի գրասեն-
եակը :
Ճամբու ճակը չվճարուած նա-
մակ չընդունուիր :

տութիւնը հրատարակուելուն պէս
համակրութեան դարձան : Անգղիոյ
խաղիկ Պէյքիքայի, Աւստրիոյ, Ամե-
րիկայի եւ մինչեւ իսկ Ռուսիոյ մէջ
Չերմ համակրութեան ցոյցեր կըլլան
գաղղիական ազգին նկատմամբ, Ժո-
ղովրդները կըզան որ կուր հիմա
թաղի ինգրէն ժողովրդական ինդ-
րոյ վրայ դարձած է, եւ միտնանք
առնալաւարութեան յաղթութիւնը կամ
կործանումն է :

Ժողովրդոց այս դժգոյսը եթէ բա-
րոյապէս չկրնայ ազդեցութիւն ունե-
նալ պատերազմին վրայ եւ զայն վերջա-
ցնել, շատ հաւանական է որ նիւթա-
կան կերպով իր ազդեցութիւնը դա-
շի ընելու ձեւը դարնէ :

Եւրոպայի ամեն ազդեաց աշխատա-
ւորներէն կազմուած ընդհանուր ըն-
կերութեան Գաղղիոյ ճիւղը անպատե-
րեք ճիւղով հետեւեալ ուղերձը դըր-
կեց Գերմանիոյ ընկերական առնա-
վարութեան :

Առ ընկերական առնալաւորութեան
Գերմանիոյ

« Բու կառավարութիւնը յայտա-
րարութիւն ըրաւ թէ քու պատերազ-
մը կայսեր հետ է եւ ոչ Գաղղիացի
ազգին հետ :

« Այս եղբայրատարան կուր հրա-
տարակող մարդը, որ չըկողաւ մեռ-
նիլ, եւ հիմա քու ձեռքից մէջ է,
մեզ համար չկայ :

« Հաւատարմաւորական Գաղղիա
կը հրաւիրէ զքեզ, յանուն արգարու-
թեան, որ զորքերը եւ քաշեւ, ապա
թէ ոչ, պիտի պարտաւորուին կուրի
մինչեւ ցլերվին մարդ, եւ ձերու մեր
արկուն ուղիսթէն վազցնել :

« Մոյն հայրենասիրական եւ յե-
ղափոխական զգացմամբ վառուած
33 միլիոն հոգւոյ բերնէն կը կրկնենք
քեզ ինչ որ 1793ին մեզի դէմ միա-
բանեալ եւրոպայ կըտէինք :

« Գաղղիացի ժողովրդը երբեք
« հաշտութիւն չընէր իր երկիրը դը-
« բաւող թշնամեաց հետ Գաղղիոյ Ժո-
« ղովրդն ամեն ազատ ժողովրդոց
« բարեկամն ու դաշնակիցն է : Ուրիշ
« ազգաց կառավարութիւններուն չի-
« նառնուիր, ըստ չհանդուրժեր որ
« ուրիշ ազգեր ալ իր կառավարու-
« թեան խառնուին : »

« Ռէնէն անգլիս անցիր :

« Ձեռք երկնցներ իրարու, մոռ-
նանք զինուորական ծիրները որ բռ-
նապետները մեզի ընել տուն իրարու
դէմ :

« Հրատարակենք ազգաց ազատու-
թիւնը, հաւատարմութիւնն ու եղբայ-
րութիւնը, եւ մեր դաշնակցութեամբ
Եւրոպայի միացեալ-նահանգները կազ-
մենք :

« Կենցէ՛ անկողնական հասարա-
կապետութիւն :

Սիւնք լրագիրը կը ծանուցանէ թէ Պ. Պ. Լուի Պլան, Լըմար-Պլան եւ Մար-Տիւրքէս՝ Անդրկովկասի եւ Զովքերի կառավարութեան քով Գաղղիոյ դեսպան անուանեցան եւ քիչ օրէն իրենց պաշտօնատեղիները պիտի երթնան։

Գահակորոյ Նարայէն կայսեր հօր-եղբոր աղջիկը՝ Մարթիլ իշխանուհին, Տիւրքի Ռիչ Նահանգին մէջ՝ Ալեքսան-տրը Տիւրքի օրդուին կալուածին մէջ՝ կիրակի օրը բռնուեցաւ Տիւրքի ու-տիկանութեան տեսչին՝ ձեռք եւ Տիւրք քաղաքը տարուելով՝ օրհեւանի մը մէջ դրուեցաւ շարժուն պահապան զինուորաց հսկողութեան ներքեւ։

Հետը տարած վաթսուս ու երկու անտուկ՝ երկաթուղւոյն կայարանը փո-խադրուելով հոն պահուեցան։

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՌԵՐԻ

Թուր 18 սեպտ. իրիկուն. Դեպքաններէն ու պաշտօնականե-րէն շատերը հոս հասան այս առաւօտ։ Ամեն անգ ղեկավարական պատ-րաստութիւններն ամենայն փութով կը շարունակեն։

Բազմաթիւ կամուրներն այսօր Թուրէն մեկնեցան դէպ ի հիստիս։ Փարիզէն եկած ճանապարհորդ-ները կըսեն թէ Տիւրքի զօրապետն 80000 զաւորացի զօրքով Քլամարի անտառն եւ Մէօսոն բռնած է։

Երէկ Լիւվիլի առջեւ կուր մ'ե-ղաւ բրտակաւորաց եւ երեք զունդ-գաղղիացի հետեւեալ զօրաց, քանի մը վաշտ շարժուն սրահայան զինուորաց եւ ութ լեռնաթմբերու մէջ, վեր-ջին պահուն բրտակաւորաց եւ քաղա-ւու վրայ կը բռնէին։

Փարիզ 17 սեպտ.

Սահմանադիր ժողովին ընտրու-թիւններն հսկանքներ զին պիտի կա-տարուին։

Պ. Յէյէ Պիլզօն է եւ Յուրիշօն Ժո-վապետը Թուր պիտի երթնան Պ. Քը-րէմիէի հետ կառավարութեան փո-խանորդութիւնը կազմելու։

Գանձու պօստներուն տակտը մի-րինակ կերպիւ հարկերն 5/2 որոշ-ւեցաւ։

Երէկ Ժիւլի գիւլի եւ Ալիսի մօտ կուր մ'եղաւ բրտակաւորաց եւ Գաղ-ղիացի կամուր հրացանաորաց մէջ, Պարագանքին խնայուած չեն։

Փարիզի արեւմտեան երկաթու-ղին միայն բաց է, միւս բոլոր գիծերը կարուեցան։

4000 բրտակաւորաց երէկ Միւլհաւ մօտեւ Թարիզ գալու վրայ կը բռնէին։

Փարիզ 18 սեպտ. իրիկուն.

Պ. Ժիւլ Ֆալիլի առ Գաղղիական դեսպան ուղղած մէկ նոր շրջաբե-րականը հետեւեալ կերպով կը բու-ցատրէ Սահմանադիր ժողովին ընտ-րու թիւնն աւելի առաջ կառարել տա-լու համար երաժ նոր հրամանագրին նշանակութիւնը։

« Սահմանադիր ժողովն հնար ե-ղածին չափ շուտով գումարներու որո-շումը մը քաղաքականութիւնն առ-բողջապէս կը բովանդակէ։ Կայսե-րական կառավարութեան անկմամբ մեր վրայ դրուած փոստաւոր պաշ-տօնն ընդունած փոստաւոր միակ մտածութիւն մ' ունեցանք, պաշտաւ-րեն մեր երկիրը, փրկել մեր պատիւը, եւ յետոյ ազգէն բոլոր իշխանու-թիւնն ազգին յանձնել, որ միայն կը-նայ դրած եղբայր կուղէինք որ այս մեծ գործն առանց փոխանցութեան կատարուէր, բայց առաջին հարկը թըշ-նամոյն դէմ ունէր էր, Մեք բրտակա-լին անհատկութիւնն պահանջու-ղիւտու չունէր, մեք էր ճանչնէր այն զգացումները որ Գերմանիոյ կրած կո-րուսաներուն մեծութիւնն եւ յաղ-

թիւնն իր երկիրն մէջ։ Նոյն զգաց-մամբ կը մեկնուի Գերմանիոյ լրագրաց դասն եւ կ'ըն լեզուն, զոր մեք անոր քաղաքացիացի ներշնչութիւններուն հետ չի թիւնէ հեռու ենք։ Ասանք (քա-ղաքացիները) պիտի վարանին շարու-նակել ամբարշտ պատերազմ մը, որուն մէջ արդէն 200000 էն աւելի մարդ-ինկան։ Գաղղիոյ անընդունելի պայման-ներն առաջարկելը՝ պատերազմը բռն-նարար շարունակել է։

« Կառավարութիւնը ներկայ կառա-վարութիւնն ազգը ներկայացնող կա-նոնաւոր իշխանութիւնէ զուրկ է։ մեք արդարապիտար կը ճանչնէր զայս, եւ ահա այս պատճառաւ է որ աշա-տարար ընտրուած ազգային ժողովը չաւտով կը կուշենք։ Մեք մեր սիրտը, մեր արեւը մեր երկիրն տալէ, եւ ինքզինքնին անոր դերադոյն դատո-ղութեան յանձնելէ ուրիշ արեւմու-թիւն չենք սեղանակներ մեզ։ Ռուս-մէն մեր առօրեայ իշխանութիւնը չէ, այլ Գաղղիա, կայսրութիւնն լուծին ներքեւէն երաժ, ազատ, մեհանք, պատրաստ իր իրաւանց եւ ազատու-թեան համար զոհուելու, ուղարկակա-լութեան քաղաքականութիւնը, բու-ռն ծառայութիւնը զինաթիւնը բ-րած, իր երկիրն մէջ աչք մնալու, իր բարոյական եւ իր լուսնային զօրութիւն-ները զարգացնելու եւ իր դրացեաց հետ եղբայրաբար քաղաքակրթու-թեան յառաջդիմութեան աշխատե-լու փառասիրութիւնն զոտ ուրիշ փա-ռասիրութիւն չունենալով, ահա այս Գաղղիան է որ իր ազատ, գործաւոր-թեան աչք երաժ՝ անսխալապէս պատե-րազմին դադարումը կը խնդրէ, բայց միանգամայն անոր աղէտներն ան-պատուութիւնէ բիւրաստակ նախա-մեծար կը համարէ։ Ի զուր պատե-րազմին ունէր հարուածն արձակագի-րեն անոր ընկճող պատասխանատու-թեանն իր ստիկներու փորձ կը փորձեն այսօր ընտրով ստու թիւնն թէ երկիրն բողջականացը հետեւեցան, այս զրպար-տութիւնը կրնայ օտար երկրի մէջ խտրութիւնը դանկ, բայց հոս մէկը չկայ որ իրեն ազգային խտրութիւն չմերժէ։

« 1869ի ընտրութեան նշանաբանն եղաւ խաղաղութիւն եւ ազատու-թիւն։ Կայսրութեան առաջարկած ընդհանուր քուէարկութիւնն ալ այս նշանաբանի իրեն անպատեհելով հրա-տարակեց։ Քըմարիս է որ Ռեյնի-թիւն ժողովը մեծագոյն մասը կրտսեմի գութին պատերազմական յայտարա-րութիւնները ցնծութեան ազալակ-ներով ընդունեց, բայց քանի մը չա-բաթ առաջ ալ նոյնպէս ցնծագին ա-ղաղակաւ ընդունեց էր Պ. Օլիվիէի խաղաղական յայտարարութիւնները։ Անձնական կառավարութիւնն ծնած մեծագոյն մասն ինքզինք պարտաւոր կը համարէր հրաժեման անոր ետե-ւէն երթալու, փոստաւորութեան քուէ տալով, բայց եւրոպայի մէջ չկայ ան-կեղծ մարդ մը որ կարենայ հասա-տել թէ Գաղղիա՝ ազատապէս հար-ցուելով՝ Բրտակոյ հետ պատերազմ բռնալու կը հաճէր։ Ասիկայ չեմ հե-տեւցներ թէ մեք պատասխանատու չենք, մեք ալ յայտարար ենք, եւ ա-հա դաւանապէս պատիւը կը կրենք, որ մեզ կրանցող կառավարութեան մը թշուարութիւնն բռնէր։ Հիմա կը ճանչնէր որ այն կառավարութեան գործած չարքեր արդար չափով մը գործանելու պատրաստ ենք, բայց եթէ այն աւերութիւնը, որուն հետ անձնական կառավարութիւնը մեզ պայքսն ծանր կերպով գոյնացուց, մեր դժբաղդութիւնն իրեն պատահա-կը համարելով մեզ ընկճելու, յառաջատ-գիւնութիւնն մը կրենք, եւ թող

լու հասկցուի որ այդ աչքութիւնը՝ ազատաբար ընտրուած Կրտսեմիւտ-նութեան ներկայացեալ ազգ մը խորտակել կուղէ։ Խնդիրն այսպէս յառաջ դրուելէ ետեւ՝ ամեն մարդ-իր պարտքը պիտի կատարէ։ Բաղդ-միւնէն հիմա դժնէացաւ մեր դէմ, բայց անակնկալ յետադարձներ ունի-մեր հաստատամտութիւնը կրնայ այն-պիսի յետադարձներ յարուցանել, իւ-րոպա սրտայուզի կ'սկսի, իր համակ-րութիւնները մեր վրայ կը դառնան, կառավարութեանց համակրութիւնն-ը մեզ կը միտնեն ու կը պատուեն։ Մեր բռնած դիրքն այդ կառավարու-թեանց մեծագոյն պիտի ազգէ։ Փարիզ՝ այսպիսի դրութեանց ահեղ պատ-ճառներու մէջ՝ լուրջ, ծանր եւ փառա-հասկալի գործունեութեան պատրաստու-թիւնը պարտաւորութեամբ պարզ եւ մեծ սրտով աչքին առջեւ ունենալով։

Կաղաչում զձեզ պարտն, որ այս ճշմարտութիւնները բացատրէք այդ-կառավարութեան երեսփոխանին, ո-րոյ քով դեսպան կաղաւած էք, որ-պէս զի ասանց կարեւորութիւնը լու-րմբունք, եւ մեր տրամադրութեանց վրայ ուղիղ գաղափար մ'ունենալ։

Ժիւլ Գալիլի

Փարիզ 18 սեպտ. իրիկուն.

Անգղիոյ, Աւստրիոյ եւ Ռուսիոյ դեսպաններն երէկ առաւօտ փարիզէն ելան Թուր դպրին, որպէս զի իրենց կառավարութեանց հետ հաղորդակ-ցութիւններն ազատ պահեն։ Փարիզի արեւմտեան գործող պաշտօնատան հետ ալ յարաբերութիւններն պիտի շարու-նակեն։ Իսկ Ամերիկայի Միացեալ-Նա-հանգ ալ, Պէլճիքի, Զովքերի, Զովքերի եւ ուրիշ քանի մը արեւելեան թիւնց դեսպան-ներն իմացուցին արեւմտեան գործող պաշ-տօնատան Պ. Ժիւլ Ֆալիլի թէ իր մօտ պիտի կենան։

Փարիզ 19 սեպտ. առաւօտ.

Պաշտօնակաւոր՝ Փարիզ քաղաքն ամառը 28 ին 80 անգամէ բողբոջու-ղաւորակաւորութեան ժողով մը պիտի ընտրէ։

Կառավարութիւնը պատենքներու կատարել զրու թիւն մ'որոշեց, որով Փարիզի շուրջը երկրորդ անգամ կառու-նար մը պիտի կազմուի։ Պ. Ռաշֆոր նախագահութիւնն պիտի ընէ այս որո-շումը գործադրող յանձնաժողովին։

Պաշտօնական Օրագիրը փարիզի ամբողջութեան դէմ Գաղղիոյ ճե-մարանին մէջ բողբոջ կը հրատարակէ։

Կօլօա լրագիրը կըսէ թէ 400 խհ-ւան երէկ վերադարձը դրաւ երկին։

Կանադա (Երկաթուղիով) թըղ-թատարութիւնն՝ այսօր դադարեցաւ՝ վարչութիւնը սուրհանդակութիւնն պի-տի կազմէ։

Բազմաթիւ Բրտակոյ իւհաններ սպաննուեցան կամ գերի բռնուեցան փարիզի շրջակայները՝ շարժուն պա-հապան զինուորներէն ու անկանոն հրացանաւորներէն։

Կը կործուի թէ Բրտակոյ փա-րիզի հարաւային-Արեւելեան կողմէն Շարանի մէջ եւ Քլամարի անտառին մէջ ընդհանրապէս յարձակին փարիզի վրայ, եւ իրենց բանակակալութիւնը վեր-սայլ պիտի հաստատեն։

Պ. Թիէր երէկ Թուր հասաւ։

Թուր 19 սեպտ. իրիկուն.

Փարիզի հետ հեռագրական հա-ղորդակցութիւնները բողբոջու-ղաւորակաւորութեան կառու-նուցում։

Ելեքիէօր Լիւր լրագիրը կը ծանուցանէ թէ երէկ իրիկուն եւ Շա-թիլի թիւնը կազմելով թիւնն եւ կուշեն երկուն։

Այս գիշեր Քլամարի եւ Մէօսոնի կողմերէն ստաւիկ հրացանութիւն լու-նուցաւ։

Փարիզ դանտած գրեթէ բոլոր

զօրքերը դուրս ելան թշնամին ան-հանգիստ ընելու եւ յաղթանակ հա-մար։

Բրտակոյ զօրաց հաստատմանը տեսնուեցան Քլամարի, Քլամարի, Նանթի կողմերն եւ ուրիշ անգղի-ներ։

Բրտակոյ արքայադէպի գէպ Յոնթիւնը կը յառաւանայ։

Անկանոն հրացանաւորները Միւլհա-նի մօտ մեծ ջարդ տուին Բրտակոյ-ւոյ Տրակին բռնած ճիւղերներուն։

Թշնամին Շաթիլ-Լուսայի կող-մէն Սէն դեան անցաւ։

Փարիզի ազգային պահապան զին-ւորները՝ պարիսպներուն վրայ են։ Ամեն անգ պատրաստութիւնները խիստ լաւ են։

Նիս 18 սեպտ.

Բրտակոյ Տրակի ճիւղերէն հա-կաւակ՝ կառարելով հանգաւորութիւն կը տարէ հոս, Մանթիւն եւ բոլոր դա-ւաւին մէջ։

Լանտրա 19 սեպտ.

Արտաքին գործող պաշտօնատանը կը ծանուցանէ թէ տոտն օրէ ի վեր Անգղիոյ կառավարութիւնը երկու պատերազմող կողմանց մէջ լի լի լի-ցութիւններն փոխանակեց Լորտ Լայնի-ն եւ Պէլճիքի կողմի միջոցաւ, Քլամա-նուպէս կը ծանուցանէ թէ Պ. Ժիւլ Ֆալիլ անսխալապէս Գերմանիոյ բանա-կալի գործն երթալ սրտեց, բայց բա-նակցութեանց հիմ մը դեռ որոշուած չէ։

Առաւօտեան ժամ 11, Օմ. Բոնա-44 Վ. Վ. եւ խիստ տաք։

Պէլճիք 19 սեպտ.

Վալեռակաւոր՝ Պ. Ժիւլ Ֆալիլ Լանտրա ճանապարհ հայրաց Պ. Պիամար-ի թէ զինքը Գերմանիոյ բանակա-կալի գործն կը շարունակէ, կը հա-տարարէ թէ Պ. Պիամարը նոյն ճանապարհ հա-նդակցութեան պատասխան տուէր է Պ. Ժիւլ Ֆալիլին։

Քլամար 19 սեպտ.

Լուր կուտան թէ Շանթիւն-Վի-տուի դաշտին մէջ Բրտակոյ զօրա-բանակ մը, որոյ զօրութիւնը ճշդիւ ծանօթ չէ, յաղթուեւ եւ դէպ ի Մէօսէրի ու Արտաւոն քաղաքը է։

Օրէան, 20 սեպտ. առաւօտ.

Գիշերը հոս հասած ճանապարհորդ-ները կըսեն թէ երէկ Վիտուի դաշտին մէջ եղած կուր ծանր կարեւորու-թիւնն ունեցեր է։ Միտաններուն մէջ ծածկուած Գաղղիական թիւնց անոն-րը մեծ ջարդ տուին Բրտակոյ ուր։

Թուր 20 սեպտ.

Այսօր առաւօտեան ժամ 4 ին Թուրի մօտ Բլէսիս բռնած տեղը եր-կու շողիկաւայ խումը իրարու զար-նուելով 11 մարդ մեռան եւ 25 վի-րաւորեցան։ Տէպա լրագիրն իմադիր Պ. Տիւրաւ ալ մեռնողներուն կարգէն է։

Ֆիլեպեց 20 սեպտ.

Խաղաղական զօրքերը՝ օտարազգի զօրացի Գերմանութեան հակառակ՝ այս առաւօտ Հուլիս մօտն ի ձայն ջըն-ծութեան ժողովրդոյ։

Լանտրա 19 սեպտ.

Թալմը լրագիրն հետեւեալ հետա-դիրն ստացած է այսօր Պէլճիքէն։

« Բրտակոյ՝ Նարայէն իրենց կայ-սըր ճանչնուեւ միակ նպատակը ցոյց տալ է թէ ինք պատրաստ է իր հաշ-տութեան պայմաններն ընդունող որ է եւ կառավարութիւն ճանչնու։

Այն կործիւր թէ Բրտակոյ մի մի-այն ինտամակալութեան (Կօթիկ կայս-րու հօգն նախագահութեամբ տակէ առաջ կազմուած կառավարութեան) հետ կուղէ բանակցիլ, տեսնուի է։

Գաղղիոյ կառավարութիւնը պաշ-տօնատան ծանց թէ Գերմանիոյ հիւ-ստակ նաւահանգիստներուն պաշա-րումը վերցած է։

